

GHID
privind declararea și plata contribuțiilor sociale de către
persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și alte
venituri

Începând cu data de 1 iulie 2012, competența de administrare a contribuțiilor sociale obligatorii datorate de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și alte venituri, revine Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Persoanele fizice care, potrivit prevederilor, Codului fiscal au calitatea de contribuabili la sistemul public de pensii și la cel de asigurări sociale de sănătate, după caz, sunt:

- a)** întreprinzătorii titulari ai unei întreprinderi individuale;
- b)** membrii întreprinderii familiale;
- c)** persoanele cu statut de persoană fizică autorizată să desfășoare activități economice;
- d)** persoanele care realizează venituri din profesii libere;
- e)** persoanele care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, la care impozitul pe venit se determină pe baza datelor din evidența contabilă în partidă simplă;
- f)** persoanele care realizează venituri, în regim de reținere la sursă a impozitului pe venit, respectiv:
 - venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
 - venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent;
 - venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
 - venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asocieră cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică.
 - venituri din asocierile fără personalitate juridică dintre persoanele fizice rezidente și persoane juridice române;
- g)** persoanele care realizează venituri din activitățile agricole, respectiv venituri din :
 - cultivarea și valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor, în sere și solarii special destinate acestor scopuri și/sau în sistem irigat;
 - cultivarea și valorificarea arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor;
 - exploatarea pepinierelor viticole și pomicole și altele asemenea;
- h)** persoanele care realizează venituri, în regim de reținere la sursă a impozitului pe venit, din valorificarea produselor agricole obținute după recoltare, în stare naturală, de pe terenurile agricole proprietate privată sau luate în arendă, către unități specializate pentru colectare, unități de procesare industrială sau către alte unități, pentru utilizare ca atare.

NU datorează contribuția de asigurări sociale:

- pentru categoriile mai sus prezentate (lit.a-h), nu se datorează contribuția de asigurări sociale de către persoanele care sunt asigurate ale sistemului public de pensii sau de către cele care beneficiază de una din categoriile de pensii acordate în sistemul public de pensii;
- persoanele care realizează venituri din activitățile agricole respectiv din cultivarea și valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor, în sere și solarii special destinate acestor scopuri și/sau în sistem irigat, arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor sau din exploatarea pepinierelor viticole/pomicole și altele asemenea;
- persoana fizică pentru venitul obținut dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică;
- persoanele care obțin venituri din valorificarea produselor agricole obținute după recoltare, în stare naturală, de pe terenurile agricole proprietate privată sau luate în arendă, către unități specializate pentru colectare, unități de procesare industrială sau către alte unități, pentru utilizare ca atare;
- persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

NU se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate:

- pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, dacă persoanele fizice respective realizează și venituri din:
 - salarii/asimilate salariilor;
 - indemnizații de șomaj;
 - pensii mai mici de 740 lei;
 - cele menționate la lit. a) - d), g) și h), mai sus prezentate;
 - activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent;
 - activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
 - asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică;
 - asocierile fără personalitate juridică, respectiv asocierile dintre persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică.

Declararea și plata contribuțiilor sociale:

Declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul a contribuțiilor sociale se realizează prin **depunerea unei declarații privind venitul asigurat la sistemul public de pensii**, precum și a **declarației de venit estimat și a declarației privind venitul realizat, pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate.**

NOTĂ 1: Au obligația completării și depunerii la organul fiscal competent (organul fiscal în a cărui rază teritorială se află adresa unde își au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu) a declarației privind venitul asigurat, persoanele care se autorizează pentru activitățile respective după data de 01.07.2012.

Modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a declarației privind venitul asigurat la sistemul public de pensii, se va posta pe site-ul ANAF, la adresa: www.anaf.ro.

Stabilirea obligațiilor de plată privind contribuțiile sociale se realizează de către organul fiscal competent, prin decizia de impunere.

NOTĂ 2: Pentru veniturile persoanelor fizice obținute anterior datei de 01.07.2012, competența în administrarea contribuțiilor sociale datorate precum și în soluționarea eventualelor contestații împotriva actelor administrative prin care s-a făcut stabilirea acestora, revine caselor de asigurări sociale. **Ca urmare, persoanele fizice care au realizat venituri anterior datei de 01.07.2012 și pentru care aveau obligația plății contribuțiilor sociale, dar nu le-au declarat, sunt obligate să completeze și să depună declarația de asigurare la casele teritoriale de asigurări.**

Contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice și neachitate până la data de 01.07.2012, vor fi urmărite și încasate de către ANAF, care va prelua și procedurile de executare silită aflate în derulare.

Plăți anticipate cu titlu de contribuții sociale:

Persoanele care au calitatea de contribuabili la sistemul public de pensii și la cel de asigurări sociale de sănătate, sunt obligate să efectueze în cursul anului **plăți anticipate cu titlu de contribuții sociale**, cu excepția celor care realizează venituri cu regim de reținere la sursă.

Pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate, plățile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent pe baza declarației de venit estimat/declarației privind venitul realizat sau pe baza normelor de venit.

Pentru contribuția de asigurări sociale plățile anticipate se stabilesc pe baza venitului declarat.

Contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate datorate de către persoanele fizice stabilite de către organul fiscal în decizia de impunere, se plătesc trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din trimestru.

Stabilirea obligațiilor anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate se realizează prin decizia de impunere anuală, pe baza căreia se regularizează sumele datorate cu titlu de plăți anticipate.

Persoanele care realizează venituri din activitățile agricole, respectiv venituri din:

- cultivarea și valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor, în sere și solarii special destinate acestor scopuri și/sau în sistem irigaț,
 - cultivarea și valorificarea arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor,
 - exploatarea pepinierelor viticole și pomicole și altele asemenea,
- datorează în cursul anului contribuția de asigurări sociale de sănătate, sub forma plăților anticipate semestriale, respectiv până la 25 septembrie inclusiv și 25 noiembrie inclusiv.

Persoanele care realizează venituri, în regim de reținere la sursă a impozitului pe venit, respectiv:

- venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
 - venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil, precum și a contractelor de agent;
 - venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;
 - venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asocierie cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV¹ din Codul fiscal, care nu generează o persoană juridică,
 - venituri din asocierile fără personalitate juridică dintre persoanele fizice rezidente și persoane juridice române,
 - venituri din valorificarea produselor agricole obținute după recoltare, în stare naturală, de pe terenurile agricole proprietate privată sau luate în arendă, către unități specializate pentru colectare, unități de procesare industrială sau către alte unități, pentru utilizare ca atare,
- datorează contribuții sociale individuale, reținute la sursă de către plătitorii veniturilor respective.**

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se datorează și de către persoanele care realizează doar venituri din:

- ▶ cedarea folosinței bunurilor;
- ▶ investiții;
- ▶ premii și câștiguri din jocuri de noroc;
- ▶ operațiunea de fiducie;
- ▶ alte surse.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de persoanele fizice care obțin veniturile menționate anterior se stabilește de către organul fiscal competent prin decizia de impunere anuală, pe baza informațiilor din:

- declarația privind venitul realizat, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, transferuri de titluri de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare, în cazul societăților închise, și operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, și orice alte operațiuni de acest gen;
- declarația de impunere trimestrială, pentru veniturile din tranzacții cu titluri de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare, în cazul societăților închise;
- declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit;
- evidența fiscală, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, în cazul în care venitul net se stabilește prin deducerea cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se calculează în anul următor celui de realizare a venitului, se comunică de organul fiscal prin decizia de impunere anuală, și se achită în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate privind persoanele care nu realizează venituri:

Persoanele care nu realizează venituri, pentru a dobândi calitatea de asigurat, au obligația plății contribuției individuale lunare de asigurări sociale de sănătate.

Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă valoarea salariului minim brut pe țară.

Plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru această categorie de persoane fizice, se efectuează lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se datorează contribuția.

ATENȚIE! Începând cu data de 1 iulie 2012, contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice potrivit prevederilor Codului fiscal se achită la unitățile Trezoreriei Statului din cadrul organelor fiscale în raza cărora se află adresa unde își au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu.

Conturile bugetare unde se virează contribuțiile sociale datorate de către persoanele fizice se găsesc pe pagina de Internet a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, la adresa: www.anaf.ro.

Neîndeplinirea la termen a obligațiilor de declarare prevăzute de lege constituie contravenție și se sancționează potrivit prevederilor legale în vigoare.

Informații suplimentare se pot obține la:

- birourile pentru asistența contribuabililor din cadrul administrațiilor finanțelor publice;
- telefonic, la Centrul de asistență a contribuabililor, la numărul: 031.40.39.160;
- accesând pagina de Internet, www.anaf.ro.”